

Ackord kan tas på olika sätt

PEDAGOGISK HÖRNA

Text: Per Romin

stämföring "II V I" i alla tonarter

Per Romin

$\text{♩} = 120$

1 2 3 4

Dm⁹ G⁷ Cmaj⁹ C[♯]m⁷ F[♯] Bmaj⁷ Cm⁷ F⁷ B[♭]maj⁷ Bm⁷ E⁷ Amaj⁷

5 6 7 8

B[♭]m⁷ E[♭]7 A[♭]maj⁷ Am⁷ D⁷ Gmaj⁷ G[♯]m⁷ C[♯]7 F[♯]maj⁷ Gm⁷ C⁷ Fmaj⁷

9 10 11 12

F[♯]m⁷ B⁷ E⁷ Fm⁷ B[♭]7 E[♭]maj⁷ Em⁷ A⁷ Dmaj⁷ E[♭]m⁷ A[♭]7 D[♭]maj⁷

Först av allt vill jag tacka alla som visat sin uppskattning av denna pedagogiska hörna. Jag har talat tidigare om hur man lägger ackord. Det ska bli mer om ackord nu.

När man börjar spela dragspel lär man sig ofta melodier och då spelar man ackorden i basen där man har färdiga ackord som passar till respektive baston. Man tittar på ackordanalys och spelar det ackordet som gäller och kanske man inte tänker så mycket mer på det.

Men när man börjar att spela ackord på diskantsidan av dragspelet märker man att alla ackord kan tas på väldigt olika sätt.

En treklang kan tas på tre sätt om tonerna skall vara samlade. Grund-läge, ters-läge eller kvint-läge.

Om man har sjunde tonen

med också blir det fyra olika sätt man kan ta de olika ackorden. Det tillkommer septim-läge.

Det är också viktigt att inte tonerna krockar. Tersen är det inte snyggt om man har samtidigt i basen och i diskanten, de krockar. Kvinten är det inte så bra att spela i diskanten heller speciellt i sjuackord. Spelar man G⁷ bör man, så gott som, alltid hoppa över kvinten.

I klassisk dragspelsmusik är en vanlig ackordföljd F G⁷ C. då kommer F-ackordet att ligga i grundläge. G⁷-ackordet att ligga i septim-läge och C-ackordet att ligga i tersläge.

I klassisk jazz spelar man den vanliga ackordföljden Dm⁷ G⁷

Cmaj⁷, det som kallas II V I och uttalas två fem ett, Dm⁷ i grundläge, G⁷ i kvintläge, Cmaj⁷ i grundläge.

I lite mer avancerad jazz eller om man är lite mer avancerad jazzspelare lägger man upp ackorden och spelar dem i tersläge. D.v.s. Om man spelar Dm⁷ spelar man egentligen Fmaj⁷ med Dm i basen. Man kan också säga att man spelar nior. Så Dm⁷ G⁷ Cmaj⁷ blir Fmaj⁷/D Bm⁷-5/G Em⁷/C. Ofta lägger man till Am⁷/C, d.v.s. C⁶ så det blir lite mjukare jazzigare klang. Jag har gjort en liten övning med detta i alla tonarter. ■